

Magyar Állandó Értekezlet

XX. ülés

Zárónyilatkozat

A Magyar Állandó Értekezlet 2022. november 18-i, XX. plenáris ülésén a következő zárónyilatkozatot fogadja el. A Magyar Állandó Értekezlet tagszervezetei a következő elvekben és célokban állapodnak meg:

- Egyetértenek abban, hogy a magyar nemzet minden tagjának közös érdeke a mielőbbi béke. Támogatják a magyar kormánynak Magyarország, a magyar nemzet és a magyar családok biztonsága védelmében tett törekvéseit.
- Köszönetüket fejezik ki a magyar nemzet tagjai számára a Híd Kárpátaljáért és a segítségnyújtó szervezetek munkájában való aktív részvételért az orosz–ukrán háború menekültjeinek megsegítésében.
- Megállapodnak abban, hogy a megerősített nemzeti intézményrendszer fenntartása és működtetése elengedhetetlen a külhoni magyarság megmaradása szempontjából különös tekintettel a Nemzeti jelentőségű intézményekre és Nemzeti jelentőségű programokra.
- Egyetértenek abban, hogy a külhoni magyar közösségek továbbra is csak akkor tudnak megmaradni, ha erős magyar érdekképviseléssel, politikai intézményrendszerrel rendelkeznek, amely a magyarság széleskörű összefogásával tartható meg és erősíthető tovább.
- Hangsúlyozzák a népszámlálásokon való részvétel fontosságát. Üdvözlik azt a tevékenységet, amely azt eredményezi, hogy a magyarok minél nagyobb számban részt vegyenek benne, és vállalják anyanyelvüket, magyarságukat és vallásukat.
- Szorgalmazzák a határátkelők számának növelését és a határok biztonságos és felügyelt átjárhatóságának további javítását, a határátlépés gördülékenyebbé tételét az anyaországi és a külhoni magyarok közötti akadálytalan kapcsolattartás biztosítása érdekében.
- Sikeresnek ítélik a nemzetpolitikai tematikus évekhez kapcsolódó programokat, amelyek révén 2012 és 2022 között az óvodák, az iskolák, a vállalkozók, a családok és az őket támogató szakmai közösségek nemzetünk javára megerősödtek.

- Egyetértnek abban, hogy költőgénuszunk, Petőfi Sándor 200. születésnapjának évében erősítsük a megtartó magyar nemzeti anyanyelvi kultúrát szerte a világban.
- Elismerésüknek adnak hangot a külhoni magyar közösségek anyagi és szakmai támogatása tekintetében, a *Kárpát-medencei Gazdaságfejlesztési Program* és a *Külhoni Mentorprogram* közösségépítő, közösségmegtartó- és megerősítő eredményei kapcsán. Kiemelten fontosnak tartják, hogy a megkezdett projektek megvalósuljanak, és a programok folytatódjanak a Kárpát-medencei magyar közösségek szülőföldön maradása és boldogulása érdekében.
- Üdvözlük a *Kárpát-medencei óvodafejlesztési program* eddigi eredményeit, valamint fontosnak tartják a megkezdett fejlesztések befejezését, a felújított és megépített intézmények működésének biztosítását.
- Fontosnak tartják a *Határtalanul Program* folytatását, amelynek keretében már több mint ötszáz ezer diák utazásának támogatása valósult meg, hozzájárulva a magyar fiatalok összetartozástudatának erősítéséhez.
- A magyar szórvány napján elismeréssel adóznak a szórványmagyarság példás kiállása, magyarságához való ragaszkodása előtt. Örömeiket fejezik ki, hogy a szórványban élők támogatása érdekében indított programok, illetve a szórványban működő oktatási hálózat fenntartása és bővítése révén a magyar szórványközösségek megerősödtek.
- Üdvözlük, hogy a *Kőrösi Csoma Sándor Program* és a *Petőfi Sándor Program* keretében tovább folytatódik a diaszpórában és a szórványban élő magyarság segítése a mindennapokban. Örömeiket fejezik ki, hogy az idei évben is újabb közösségekben tud az anyaország az ösztöndíjasok révén személyesen is jelen lenni, támogatni a szórványban működő magyar szervezetek identitásőrző és közösségépítő munkáját.
- Támogatásukról biztosítják a Kárpát-medencei magyar közösségek autonómiatörekvéseit, képviselik a külhoni magyarság önrendelkezésének ügyét a kétoldalú kapcsolatokban, az Európai Unió testületeiben és minden más nemzetközi fórumon is.
- Sajnálattal veszi tudomásul, hogy az Európai Unió Törvényszéke elutasította a Minority SafePack – Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés elnevezésű európai polgári kezdeményezés szervezőinek keresetét és megerősítette az Európai Bizottság azon döntését, hogy semmilyen lépést nem kíván tenni az őshonos nemzeti kisebbségek jogainak védelme, előmozdítása érdekében.

- Támogatásukról biztosítják az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának magyar elnöksége alatt elfogadott, az európai nemzeti kisebbségek helyzetének és jogainak javításáról szóló Strasbourgi Nyilatkozatot.
- A Kárpát-medencei magyarság megmaradásának érdekében felelősséget vállalnak a fenntarthatóságért, amely a Kárpát-medence természeti kincseinek megőrzésén túl magában foglalja mindazon értékek védelmét, amelyeket önazonosságunk megőrzése és erősítése érdekében kötelességünk óvni és gondozni. Szorgalmazzák a Kárpát-medencei régió országainak lehetséges együttműködését a fenntartható vízgazdálkodás és erdőgazdálkodás érdekében.

Erdély tekintetében:

- Fontosnak tartják és elismerik a Romániai Magyar Demokrata Szövetség kormányzati tevékenységét, különös tekintettel a családpolitikai támogatások kiterjesztésére és az Erdélyt építő infrastrukturális beruházásokra.
- Tudomásul veszik, hogy jogerőssé vált az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) fúziójával megalakult Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) bírósági bejegyzése, amelyet a két párt három és fél éves egyeztetési folyamata előzött meg. A fúzióval az EMSZ két alkotó pártja, az EMNP és az MPP, mint önálló politikai alakulat megszűnt.
- Támogatásukról biztosítják a kisebbségi törvény elfogadását, különös tekintettel a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájában és a Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló egyezményben vállalt kisebbségi nyelv- és szimbólumhasználatra vonatkozó nemzetközi előírások átvezetésére, gyakorlatba ültetésére. Felhívják a figyelmet az Európában létező autonómiaformák pozitív példáira, szorgalmazzák az ezzel kapcsolatos, konstruktív párbeszéd megvalósulását, a román fél cselekvő részvételével.
- Aggasztónak tartják az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásának leállítását. Tiltakoznak a korábban már jogerősen visszaszolgáltatott ingatlanok tulajdonjogának, illetve a bennük működő magyar oktatási intézmények jogszerű működésének megkérdőjelezése ellen. Szorgalmazzák a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium önálló működése feltételeinek biztosítását, az előtte álló akadályok elhárítását.

- Aggodalommal veszik tudomásul, hogy a Petru Maior Egyetemen egyesült Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem keretében továbbra sem biztosítottak a magyar oktatás intézményes feltételei, amelynek következtében tovább csökkent a magyar anyanyelvű oktatók és hallgatók aránya. Szorgalmazzák az önálló magyar tagozat mielőbbi létrehozását, az anyanyelv használatának biztosítását az új intézményi keretben.
- Aggasztónak, a demokrácia és az európai szellemisséggel ellentétesnek tartják a magyarok ellen irányuló gyűlöletbeszédet, sajtóhadjáratot.
- Üdvözlük az erdélyi szörvány megyékben és Bukarestben elindított délutáni oktatási program kiterjesztését. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel bíznak abban, hogy annak továbbfejlesztése, illetve más, hiánypótló kezdeményezések meghatározó módon járulnak hozzá az erdélyi magyar családok boldogulásához.

Felvidék tekintetében:

- Gratulálnak a Szövetség – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók. szlovákiai helyhatósági és megyei választásokon elért eredményéhez. Egyetértenek abban, hogy a felvidéki magyarság szülőföldjén való megtartásához, az általuk lakott régiók felzárkóztatásához és fejlesztéséhez egy erős magyar érdekképviseletre van szükség. Bíznak abban, hogy az október 29-i megyei és helyi önkormányzati választások eredményéből építkezve a következő kormányzati ciklusban a magyar Szövetséget az országos politikában sem lehet majd megkerülni.
- Üdvözlük a Csemadok finanszírozását módosító jogszabály elfogadását, melynek értelmében a szervezet ismét alanyi jogon jogosult állami támogatásra.
- Üdvözlük a kisebbségi nyelvtörvény módosítását, melynek értelmében a közlekedési táblákon folyó év januárjától a települések nevei is megjelenhetnek, s egyben sürgetik a kétnyelvű táblamegjelölésekhez szükséges mintalapok és végrehajtó rendeletek kidolgozását.
- Elvárják, hogy a szlovák kormány teljesítse a kormányprogramban a magyar közösség jogbővítésére vonatkozó ígéreteit: hozza létre a Kisebbségi Hivatalt, fogadja el a felvidéki magyarság jogállásáról szóló jogszabályt, Nagyszombat és Nyitra megyében mozdítsa elő a magyar nyelv hivatalossá tételét.
- Határozottan kiállnak amellett, hogy a szlovák kormány értékelje át az állampolgársági törvény módosítását, a szlovák parlament pedig úgy módosítsa azt, hogy azon magyar

nemzetiségű polgárokat, akik magyar állampolgársággal rendelkeznek, ne fenyegetse az állampolgárság elvesztése.

- Szorgalmazzák, hogy a szlovák kormány a gyakorlatban valósítsa meg Szlovákia kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozó nemzetközi vállalásait.
- Elengedhetetlennek tartják, hogy teremtsék meg a szlovák nyelv idegen nyelvként való oktatásához szükséges szakmai feltételeket.
- Elfogadhatatlannak tartják, a nemzetiségi hovatartozás alapján történő ingatlanok elkobzását, szorgalmazzák a vagyoneklobzásokat elrendelő Beneš-dekrétumok eltörlését, a felvidéki magyarság megkövetését.

Vajdaság tekintetében:

- Üdvözlük, hogy az április 3-ai szerbiai parlamenti választások alkalmával a magyar emberek újra tették voksukat, hogy a Vajdasági Magyar Szövetség folytassa a megkezdett munkát a szerbiai kormányban. A párt megőrizte országos szintű politikai befolyását, a vajdasági magyarság megtartotta a parlamenti képviselőit, önálló magyar frakciót alakítva és államtitkári résztvételt biztosítva a kormányban, ami alapfeltétele a hatékony ügyintézésnek.
- Gratulálnak, hogy a november 13-ai nemzeti tanácsi választásokat követően továbbra is a Magyar Összefogás lista tagjai vezetik a Magyar Nemzeti Tanács, a szerbiai magyar nemzeti közösség közvetlenül és demokratikusan megválasztott országos önkormányzatát, a magyar kulturális autonómia legfőbb szervét, amelynek közvetítésével a Szerbiában élő magyar nemzeti közösség gyakorolja kollektív jogait az önkormányzathoz a kultúra, az oktatás és a tájékoztatás, valamint a hivatalos nyelv- és íráshasználat területén.
- Egyetértenek abban, hogy a népszámlálás akkor eredményes, ha pontos képet ad az ország teljes lakosságáról és üdvözlük azt a tevékenységet, ami azt eredményezte, hogy a vajdasági magyarok minél nagyobb számban részt vegyenek benne, s vállalják anyanyelvüket, magyarságukat és vallásukat. Szerbiában a kisebbségi jogok mértéke, kiemelten a nyelvhasználat, a települések magyar nevének használata, a magyar nyelvű ügyintézés az etnikumok részarányához kötődnek, a magyar nemzetiségű lakosok száma alapján részesülnek oktatási, kulturális és tájékoztatási intézményeink is az állami támogatásokból. Aki magyarnak vallja magát a népszámláláson, az úgy segíti magyar nemzeti kisebbségi közösségét, hogy gazdagítja Szerbia és a Vajdaság nemzeti sokszínűségét.

- Megállapítják, hogy a Szerbia és Magyarország közötti folyamatos kétoldalú kormányközi tárgyalások rendszere egyedülálló példája a jószomszédi viszonyoknak és együttműködésnek. Ugyanakkor a MÁÉRT felkéri a határvédelmi szerveket, hogy tegyék gördülékenyebbé a határátlépést annak érdekében, hogy a folyamatos, gyors kapcsolattartás lehetővé váljon minden polgár számára, erősítve a jószomszédi viszonyok fejlődését.
- Támogatják, hogy az Európai Unió Szerbiával folytassa a tárgyalásokat és reményüknek adnak hangot, hogy az új tárgyalási módszertan sokkal méltányosabban fogja értékelni a végrehajtott reformok előrehaladását; felgyorsítja és átláthatóbbá teszi a csatlakozási folyamatot; hogy növekszik a regionális és határon átnyúló együttműködések különböző formáinak támogatása, és konkretizálódik az infrastrukturális és gazdasági projektek megvalósításának pénzügyi támogatása. Kijelentik, hogy Szerbia tagsága nélkül nem beszélhetünk teljes Európai Unióról. Szükségesnek tartják, hogy a csatlakozási folyamat teljes időtartama alatt az illetékes szervek kiemelt figyelemmel kísérjék a kisebbségi akcióterv végrehajtását, a kisebbségi jogok megvalósulását.

Kárpátalja tekintetében:

- Mélységesen megdöbbenőnek és felháborítóknak tartják a Munkácsi Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának döntését, amely szerint a munkácsi várból botrányos körülmények között eltávolították a város jelképének számító, 2008-ban eredeti formájában helyreállított milicentenárium turulszobrot. Meggyőződésüknek adnak hangot, hogy egy európai uniós tagjelölt országban alapvető fontosságú kell, hogy legyen a demokratikus értékek és a kisebbségi jogok betartása, amelynek része a történelmi emlékművek kölcsönös tisztelete és megőrzése, a nemzeti kisebbségek vonatkozásában pedig ez az egyik fokmérője az adott ország kisebbségpolitikájának. Kérik az ukrán hatóságokat, hogy mielőbb állítsák helyre az egyetemes magyar kulturális örökséghez tartozó munkácsi turulszobrot.
- Aggodalmukat fejezik ki, hogy az elmúlt időszakban a kárpátaljai magyarság helyzete tovább súlyosbodott. A nyelvi, oktatási és egyéb jogok szűkítésének továbbra is fennálló problémáját háttérbe szorította a háború, illetve az azzal kapcsolatos problémák. A háború kitörése után számos honfitársunk döntött úgy, hogy a létbizonytalanság szorítása elől menekülve az anyaországban keres oltalmat. Ugyanakkor több százezer belső ukrain menekült keresett menedéket Kárpátalján, akiknek elhelyezése nagyrészt a helyi lakosságra hárult.

- Megdöbbenésüknek adnak hangot annak tekintetében, hogy a kárpátaljai magyar kisebbség folyamatosan ki van téve a központi, Magyarországot negatívan megítélő narratívák hatásának, amely sajnos mára már az amúgy toleráns helyi lakosság egy részénél is érzékelhető.
- Bizakodásuknak adnak hangot, hogy a közvetlen harci cselekmények eddig még elkerülték Kárpátalját, s a háború okozta nehézségek ellenére a kárpátaljai lét alapjai, ha korlátozásokkal is, de biztosítottak, s a számos provokatív megnyilvánulás ellenére is sikerült megőrizni a nemzetiségi békét. Ugyanakkor a kárpátaljai magyarság problémái, különösen a szociálisan vagy egészségügyileg hátrányos helyzetben lévők problémái megsokszorozódtak.
- Kiemelik annak jelentőségét, hogy a magyar kormány következetesen segíti a Magyarországra menekült ukrainai családokat, jelentős humanitárius segítséget nyújt Ukrajnának, s folytatja a kárpátaljai magyarok nemzetpolitikai, és szociális célú támogatását is.
- Fontosnak tartják, hogy a magyar kormányzat továbbra is emelje fel szavát a kárpátaljai magyarokat sújtó intézkedések, a magyarságot fenyegető, szélsőséges akciók ellen. Ugyanakkor a feszült politikai helyzetből fakadóan fontosnak tartják, hogy a magyar média szereplői az ukrainai magyarság helyzetének tudatában, felelősséggel nyilvánuljanak meg.
- Megállapodnak abban, hogy továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a kárpátaljai magyar nyelvű oktatás megőrzésére, és az adott törvényi keretek között is módot kell találni az anyanyelvű oktatás minél teljesebb körű biztosítására.
- Fontosnak tartják a kárpátaljai mezőgazdasági vállalkozók támogatásának folytatását az Egán Ede gazdaságfejlesztési rendszeren belül.
- Bizakodásuknak adnak hangot, hogy a kárpátaljai magyarság, amelynek túlnyomó többsége ma is a szülőföldjén próbál megfelelni az élet kihívásainak, a mihamarabbi béke reményében, Magyarország támogatásával továbbra is nemzeti közösségként maradhat meg.

Horvátország tekintetében:

- Elégedettségüket fejezik ki, hogy a Horvát Kormány által 2020. december 30-án elfogadott Nemzeti Kisebbségi Operatív Programnak a horvátországi magyarságra vonatkozó célkitűzései megfelelő ütemben és tartalommal valósulnak meg, amelyeknek köszönhetően a horvátországi magyarság számos közösségi épülettel gazdagodott.

- Örömeiket fejezik ki, hogy a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége vidék- és gazdaságfejlesztési stratégiájában foglalt célkitűzések szerint a horvátországi magyarság vállalkozásfejlesztési projektjei is megvalósulhatnak. Szorgalmazzák a horvátországi magyar közösség további gazdasági megerősítését.
- Üdvözlük a Horvátországi magyarság népesedési, társadalmi és gazdasági helyzete napjainkban című tanulmányban rögzített javaslatok alapján megtett lépéseket a horvátországi magyarság intézményeinek fejlesztése tekintetében, és szorgalmazzák azok folytatását.
- Támogatják Horvátország Schengeni övezethez való mielőbbi csatlakozását, amely létrejötte tovább könnyítené a horvátországi magyarság és az anyaország akadálymentes kapcsolattartását.

Muravidék tekintetében:

- Örömeiket fejezik ki, hogy a Magyar Kormány támogatásával elkészült a Muravidéki Magyar Közösségi Ház, amelyet Novák Katalin magyar és Borut Pahor szlovén köztársasági elnök adott át rendeltetésének.
- Örömeiket fejezik ki, hogy a muravidéki magyar közösség a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében létesült Korai Fejlesztő Központot vehetett birtokba, és hogy a Magyar Kormány támogatásának köszönhetően a Muravidéki Magyar Faluprogram sikeresen lezárult, s minden muravidéki magyar lakta településen valamilyen infrastrukturális fejlesztés valósulhatott meg.
- Üdvözlük, hogy a magyar és a szlovén kormány támogatásával a Lendvai Kétnyelvű Középiskola új helyiségeket kap, és a magyar kormány támogatásának köszönhetően megkezdődtek a diáktotthon építési munkálatai, amellyel a következő iskolaévtől a muravidéki magyar középiskolások elszállásolásának több évtizedes gondja megoldódik.
- Elégedettségüket fejezik ki, hogy a magyar nemzetiségi parlamenti képviselő és a szlovén kormány közötti 2020-ban kötött együttműködési megállapodásban rögzített projektek megvalósítása jó ütemben halad, és bíznak abban, hogy az új kormánnyal a 2022-2026-os időszakra vonatkozó együttműködési megállapodás is a közeljövőben aláírásra kerül.
- Reményüket fejezik ki, hogy a 2022. február 21-én a magyar és a szlovén miniszterelnök által aláírt, a magyar-szlovén határ két oldalán fekvő vegyes nemzetiségű területen való gazdasági és társadalmi fejlesztési együttműködésről szóló

Megállapodás keretében megvalósuló fejlesztések és programok nagymértékben hozzájárulnak a két érintett közösség által lakott térség megtartóerejének növeléséhez.

A diaszpórában élő magyarság tekintetében:

- Üdvözik a Magyar Diaszpóra Tanács által 2022. november 17-én elfogadott célokat, valamint a diaszpóráközösségek megerősítése érdekében indított kezdeményezéseket.
- Üdvözik, a magyar kormány hazatérést segítő kezdeményezéseit, és jelzik, hogy beindult egy erőteljes visszatelepülés Magyarországra és kisebb részben a Kárpát-medence más régióiba.
- Fontosnak tartják, hogy a diaszpórában élő magyar közösségek felhívják befogadó országaik és azok kormányainak figyelmét a kárpátaljai magyarság jelenlegi helyzetére, ezzel is hozzájárulva a Kárpát-medencei magyarok alapvető jogainak érvényesítéséhez.

A Magyar Állandó Értekezlet tagjai cselekvő együttműködésükről biztosítják a magyar nemzet tagjait a magyar családok biztonsága, a közösen elért eredmények megvédése és a folytonosság biztosítása érdekében. Elkötelezettek a magyarság határokon átívelő, a többi nemzet javát és gyarapodását is szolgáló egységének további erősítésében.

A tagszervezetek kinyilvánítják elkötelezettségüket a fentiekben foglalt elvek érvényre juttatása, a kijelölt feladatok elvégzése iránt.

Budapest, 2022. november 18.